

[Mottakernavn]
[Adresse]
[Postnr] [Poststed]
[Kontakt]

Saksbehandler, innvalgstelefon

David Larsen, 62 55 11 71

Klageavgjørelse – innsyn i beredskapsplan – Sør-Aurdal kommune

Vi viser til oversendelse av klagesak fra Sør-Aurdal kommune i brev datert 3. juni 2022.

Statsforvalterens vedtak

Klagen tas til følge. Statsforvalteren opphever Sør-Aurdal kommunes vedtak om å avslå kravet om innsyn i kommunens beredskapsplan. Saken returneres til kommunen for ny behandling.

Sakens bakgrunn

Sakens bakgrunn forutsettes kjent. Vi gir derfor bare et kortfattet sammendrag. Redaksjonen Hedalen v/redaktør Arne Heimestøl ba om innsyn Sør-Aurdal kommunes beredskapsplan. I SMS fra kommunen v/Stig Solbrekken 7. desember 2022 ble innsynskravet avslått med henvisning til at planen inneholder taushetsbelagte opplysninger.

Til dette svarte Heimestøl i e-post 10. februar 2022 til kommunen at «Hedalen.no ønsker at Statsforvalteren skal se på denne saken.» I e-posten stiller Heimestøl spørsmål om kommunen kan nekte innsyn i de deler av den kommunale beredskapsplanen som ikke er unntatt offentlighet.

Kommunedirektøren i Sør-Aurdal kommune uttalte i e-post 10. februar 2022 at han ikke var sikker på om «jeg kan oppfatte denne henvendelsen som en konkret klage på en avgjørelse kommunen har gjort med tanke på å ikke innvilge innsyn i våre planer.» Heimestøl tok deretter kontakt med oss og etterlyste vår klagebehandling av saken.

Vi ringte kommunen og ba om å få oversendt sakens dokumenter dersom kommunen etter sin behandling av klagen opprettholdt sitt avslag. Kommunen opprettholdt avslaget og sendte klagesaken til oss i brev datert 3. juni 2022.

Formelle forhold og kompetanse

Klagevilkårene vurderes for å være oppfylt, jf. (fv.) §§ 28, 29 og 30 og offentlighetsloven (offl.) § 32 siste ledd andre punktum.

Statsforvalteren er gitt myndighet som klageinstans i saker om innsyn etter offentlighetsloven, jf.

offl. § 32 første ledd tredje punktum. Statsforvalterens kompetanse går frem av fvl. § 24. Etter denne bestemmelsen kan Statsforvalteren prøve alle sider av saken, herunder saksbehandlingen, lovanvendelsen og skjønnsutøvelsen. Statsforvalteren kan også ta opp forhold som ikke er nevnt i klagen. Ved overprøvingen av kommunens skjønnsutøvelse skal Statsforvalteren legge stor vekt på hensynet til det kommunale selvstyret.

Statsforvalterens vurdering av saken

Hovedregelen er at saksdokumenter, journaler og lignende register i organet, er åpne for offentlig innsyn, jf. offl. 3. Unntak krever særskilt hjemmel.

Etter Statsforvalterens forståelse mener Sør-Aurdal at det i utgangspunktet er innsynsrett i beredskapsplanen, med unntak av de taushetsbelagte opplysningene:

«Som det også fremkommer av dialogen med Heimestøl er det ingen i kommunens administrasjon som betviler at Heimestøl kan kreve innsyn og at vi mer enn gjerne oversender sensurerte gamle planer men at dette da vil gå på bekostning av revidering av ny plan.»

I behandlingen av klagen har kommunen likevel vist til at det er «betimelig» å stille spørsmål ved om det er «fruktbart og samfunnsnyttig å avsette ressurser til å sensurer[e] planen da samme ansatt også er den som har hovedansvaret med å revidere planverket til ny plan.» Bakgrunnen for at kommunen mener det er betimelig å stille spørsmålet, er at kommunen er i en «presset situasjon» med «lav bemanning og knapphet på ressurser» og at ønsket om innsyn i stor grad bærer preg av å være av prinsipiell karakter.

Problemstillingen er om det er adgang til å avslå klagen ut fra de forholdene kommunen har vist til.

Kan innsynskravet avslås med grunnlag i kommunens ressursituasjon?

Med ressursituasjon sikter vi til kommunens arbeidsbyrde og tilgjengelig bemanning. Kommunens ressursituasjon alene kan ikke begrunne avslag.

En annen sak er at ressursituasjonen kan få betydning for saksbehandlingstiden. Innsynskrav skal «avgjerast utan ugrunna opphald», jf. offentlighetsloven § 29 første ledd andre punktum. I lovens forarbeider står det at «[d]ette vil seie så snart som praktisk mogleg».¹ Dersom behandlingen trekker ut i tid, kan saken miste aktualitet og relevans, i strid med hovedhensynene bak offentlighetsprinsippet. I tillegg vil lang saksbehandling kunne svekke tilliten til forvaltningen.

Avgjørende for saksbehandlingstiden er altså hva som er «ugrunnet» opphold i saksbehandlingen. Om et innsynskrav er avgjort uten «ugrunna» opphold vil bero på om kravet reiser vanskelige spørsmål, krever nærmere undersøkelser, kravets omfang og hvilken arbeidsmengde organet ellers har. Ved stor arbeidsmengde må organet prioritere oppgavene på en forsvarlig måte.

Kan innsynskravet avslås med grunnlag i at innsynskravet er av prinsipiell karakter?

Ifølge offentlighetsloven § 3 gjelder lovens rett til innsyn alle. må ses i sammenheng med hovedregelen i første punktum om at saksdokumenter mv. er åpne for innsyn. Dette innebærer at vurderingen av om det skal gis innsyn i et dokument i utgangspunktet skal skje uavhengig av hvem som ber om innsyn, og hvilket behov vedkommende har for dokumentet.

---

¹ Ot.prp. nr. 102 (2004–2005) side 151.

Innsynskravet kan etter dette ikke avslås med grunnlag i at kravet er av prinsipiell karakter.

Kan innsynskravet avslås fordi det inneholder taushetsbelagte opplysninger?

Ifølge offentlighetsloven § 13 første ledd *skal* taushetsbelagte opplysninger unntas offentlig innsyn. For slike opplysninger er det ikke relevant å vurdere såkalt merinnsyn etter offentlighetsloven § 11. Unntaket for taushetsbelagte opplysninger gjelder likevel ikke dokumentet i sin helhet. Det vil si at opplysningene som gjenstår etter at de taushetsbelagte opplysningene er sladdet, som regel ikke kan unntas innsyn. Eventuelt unntak for slike resterende opplysninger må ha særskilt hjemmel.

Innsynskravet i denne saken gjelder beredskapsplanen. Vi har ikke fått oversendt beredskapsplanen, men antar at de taushetsbelagte opplysningene ikke utgjør dokumentet i sin helhet. Innsynskravet kan derfor ikke avslås *i sin helhet* alene fordi det inneholder taushetsbelagte opplysninger.

Konklusjon

Vi har forståelse for at kommunen stiller spørsmål ved om det er hensiktsmessig å bruke ressurser på å behandle innsynskrav i beredskapsplanen, når ressursene heller ønskes brukt til pågående arbeid med revidering av planen. Etter vårt syn er det ikke noe i veien for at kommunen inngår en dialog med den som ber om innsyn, for å synliggjøre denne problemstillingen.

Dialogen må likevel ikke gå på bekostning av lovens krav til saksbehandlingstid og må heller ikke direkte eller indirekte sette til side retten til innsyn. Det vil blant annet si at dersom den som ber om innsyn ikke uttrykkelig frafaller innsynskravet eller godtar lengre saksbehandlingstid, plikter kommunen å behandle innsynskravet i tråd med offentlighetsloven.

Ingen av forholdene kommunen har vist til, kan brukes som grunnlag for å avslå innsynskravet. Statsforvalteren opphever derfor kommunens avslag og sender saken tilbake til kommunen for ny vurdering. Den nye vurderingen vil bestå i å identifisere hvilke opplysninger som er taushetsbelagte, for deretter å gi ut resterende opplysninger med mindre disse kan unntas på særskilt grunnlag.

Statsforvalterens vedtak

Klagen tas til følge. Statsforvalteren opphever Sør-Aurdal kommunes vedtak om å avslå kravet om innsyn i kommunens beredskapsplan. Saken returneres til kommunen for ny behandling.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. fvl. § 28. Vi gjør oppmerksom på partenes rett til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter, jf. fvl. §§ 18 og 19.

Med hilsen

Magne Djup (e.f.)
fagdirektør

David Larsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Mottakerliste:

Redaksjonen Hedalen
SØR-AURDAL KOMMUNE

Tingvollbakkin 15

2930

BAGN